

Svetislav Basara

Dolce vita

Lica:

ANDRIJANA PANAJOTOVIĆ

ALIMPIJE PANAJOTOVIĆ, njen muž, ministar

ŽANA, njihova kćerka

LJUBAVNIK

BALTRUŠAITIS (Ljubavnik II), prvi sekretar litvanske ambasade

BISKUP

GOSPOĐA RISTIVOJEVIĆ

ŠOLAJA, policijski inspektor

ZAPOVEDNIK policije

PRESEDNIK

AMBASADOR RUSKE FEDERACIJE

AMERIČKI AMBASADOR

MRTVI LJUBAVNIK (Ljubavnik III)

FIRAUNOVIĆ, đakon

PATRNOGIĆ

KUĆNA POMOĆNICA

PRVI ČIN

(31. decembar 1999. Luksuzno namešten dnevni boravak u rezidencijalnom kvartu Beograda. Kada se bolje pogleda, to je isuviše luksuzno namešten dnevni boravak. Najpažljiviji posmatrači će videti da je to skorojevički luksuzno namešten dnevni boravak. Tu je osam televizora, osam video-kam ra, šesnaest video rekordera, puno fotelja, pozlate, statua i slika po zidovima... Na svim televizorima vrte se turbo-folk spotovi. Na sredini sto sa pet ogromnih boca viskija i brdom od 3000 čevapčića. Pored stola kanabe. Na kanabetu, u izazovnoj pozi, leži Andrijana, pored nje kleči ljubavnik u još izazovnijoj pozi... Piju viski i jedu čevapčiče.)

ANDRIJANA (Gleda na zidni sat): Čudno! Počeli smo u četvrt do dvanaest, a sada je takođe četvrt do dvanaest. Bilo je, bogme, nekih devet puta! Ali znao si ti i bolje. Izgleda da me više ne voliš.

LJUBAVNIK: Pazi stvarno: četvrt do dvanaest. Deset puta, ljubavi! Zbrojala si se. Malo li je i devet puta? A u ljubavnom zanosu vreme leti. Uostalom, ti imaš i muža i još bar tri ljubavnika. Mogli bi i oni malo da se potrude. Onda... sve ove kamere oko nas... To me dekoncentriše. Osećam se kao na snimanju porno filma. Razumeš, ja sam čovek starog kova.

ANDRIJANA: Dragi moj, postaješ nesnosan. Prvobitno oduševljenje je usahlo i sada sledi period dekadencije. Stara priča. Ti dobro znaš da je moj muž iznad toga. On je iznad svega. Obuzet je državnim poslovima. Svoj život je posvetio narodnom dobru. A onu trojicu besposličara držim samo zato što to nalaže moj društveni status. Inače ne vrede ni pišiva boba. Mesecima ih već nisam ni videla. Dvojica su impotentni, jedan je peder, jedva da ga i poznajem. Na žalost, spala sam na tebe. Jednostavno, u Srbiji više nema

raspoloživih muškaraca. Istorijski usud. U ratovima je izginulo 48% najsposobnijih; 25% je emigriralo na Zapad. Ostali su ili pederi ili impotentni ili VR simulacije. I ne pominji mi kamere. Dobro znaš da bez njih ne ide. Stvari jednostavno više ne mogu da se događaju ako se ne snimaju... Ali većinu snimljenog materijala niko i ne pogleda, možeš biti miran.

LJUBAVNIK: Kako da budem miran? Ja bih voleo da se to vidi. Da se afirmišem. Da napravim medijski prodor. Imalo bi tu šta da se vidi. Ovako sam samo bezimeni ljubavnik Andrijane Panajotović.

ANDRIJANA: Gluposti, pa svi znaju da si moj ljubavnik i agent tajne policije koji nadzire šta se događa u ovoj kući.

LJUBAVNIK: Da, ali to je ne zvanično. Samo se govorka.

ANDRIJANA: Tačno. Ali ne možemo to objaviti u „Službenom glasniku”; moj muž bi imao velikih problema. Uostalom, ne razumem tvoju želju za publicitetom. Gde ti je smisao za tajanstveno? Gde ti je osećanje za romantiku? Gde ti je skromnost? Šta ti nedostaje? Vremena su, kao što vidiš, teška. Zašto se ne opustiš i ne uživaš? Zamisli kako je onima u Rakovici, na Julinom brdu i u nekim prigradskim naseljima. Svakog dana restrikcije vazduha. Četiri sata dišu, četiri sata čekaju da vazduh dođe.

LJUBAVNIK: Da se opustim, kažeš. Od osam ujutru do tri po podne pijem viski i vodim ljubav, a posle tri - u plakar, pa čamim do sutra ili dok Alimpije ne ode na poslovni sastanak. I tako mesecima, već pet godina. Kakav je to život.

ANDRIJANA: Slatki život, dragi moj. Tu se ništa ne može učiniti, tako je u vodviljima. Uostalom, tvoj plakar je komforan. Udobniji od mnogih stanova. Imaš li krevet - imaš; imaš li frižider - imaš; imaš li policu sa knjigama - imaš; imaš li muzički stub i video rekorder - imaš. WC ipak nisam mogla da ti napravim. Ali ništa ti neće škoditi da se malo strpiš.

LJUBAVNIK: Ali, draga, plakar se nalazi na hrvatskoj granici. To je nemirna granica. Malo-malo, pa neki zalutali kuršum uleti u moj prostor. Noću, dok spavam, šverceri se šunjaju pored moje postelje. Hrvatski graničari me popreko gledaju. Vele da se nalazim na njihovoj teritoriji.

ANDRIJANA: Naša zemlja je na strateški neuralgičnom mestu. Niko me nije lako. Ne mogu više da te slušam. Marš u plakar.

LJUBAVNIK: Ali ja...

ANDRIJANA: Marš u plakar! (Ljubavnik otvara jedna vrata plakara, ulazi i zatvara ih za sobom. Andrijana uzdahne, pojede čevap i tri put pokuca na druga vrata plakara. Izlazi Baltrušaitis. Žmirka na svetlu.)

ANDRIJANA (Uplašeno): Ko ste vi? Otkuda u mom plakaru? I zašto žmirkate.

BALTRUŠAITIS: Vidim, zaboravili ste me. Vaša naklonost je kratko trajala. Da vas podsetim: ja sam Baltrušaitis, litvanski diplomata. Imali smo ovde aferu posle jednog prijema u čast 8000 godina srpske pismenosti. Taman smo počeli našu ljubavnu igru kada je naišao vaš muž, pa ste me poslali u plakar.

ANDRIJANA: Ali, to je bilo pre pune četiri godine.

BALTRUŠAITIS: Zar je toliko prošlo? Vreme leti.

ANDRIJANA: I sve vreme ste proveli ovde u plakaru?

BALTRUŠAITIS: Nisam imao izbora. Ali ne žalim se. Jeo sam konzerve iz ratnih rezervi. Za vodu je bilo povuci-potegni, ali dobre duše iz „Helsinki Watcha” su me snadbevale kada bi išle u obilazak regiona.

ANDRIJANA: Mora da niste ostavili dobar utisak kao ljubavnik. Čim vas se ne sećam.

BALTRUŠAITIS: Na žalost, nisam ostavio neki utisak. Bio sam veoma pijan.

ANDRIJANA: Gde samo nestadoše muškarci? Sve teže je naći dobrog ljubavnika. (Zastane, lupi se po čelu) Jaoj meni. Potpuno sam zaboravila na trećeg ljubavnika, nisam ga pozivala iz plakara ceo mesec. (Pokuca na vrata plakara. Tajac. Pokuca ponovo. Energičnije. Ništa. Otvori vrata i na patos se s treskom sruši leš trećeg, bezimenog ljubavnika.)

ANDRIJANA: Je li mrtav?

BALTRUŠAITIS (Pipa puls, meri temperaturu) Verovatno. Telesna temperatura mu je veoma niska. Ima samo četiri stepena.

ANDRIJANA: Onda ne вреди da zovem hitnu pomoć. Možda je tako bolje. (Kuca na vrata prvog ljubavnika. On izlazi.)

LJUBAVNIK: Šta, zar je već novi dan? Nešto je brzo prošla ova noć. Gle, mrtav ljubavnik na podu! Draga, ti si fatalna žena. (Baltrušaitisu.) Dobro dan, kolega.

BALTRUŠAITIS: Poštovanje!

ANDRIJANA: Šta da rađim? Ovaj ovde je mrtav.

BALTRUŠAITIS: Ne znam. Ne snalazim se u vodviljima.

ANDRIJANA: Treba ukloniti leš.

BALTRUŠAITIS: Kako se uklanjaju leševi?

ANDRIJANA: Ne znam. Pozvaću policiju. Oni znaju sa leševima. Vratite leš natrag i marš u šifonjere. Obojica! (Zove policiju.) Halo, ovde Andrijana Panajotović. Treba mi inspektor Šolaja. Nije tu. Recite mu da dođe kod mene kući. Ništa se nije dogodilo. Ništa hitno. Neko je ostavio leš u mojoj kući. (Pojavljuje se kućna pomoćnica.)

KUĆNA POMOĆNICA: Na vratima je gospođa Milenija Ristivojević.

ANDRIJANA: Reci joj da nisam kod kuće.

KUĆNA POMOĆNICA: Već sam rekla da ste ovde.

ANDRIJANA: Onda joj reci da uđe. (Gospođa Ristivojević furiozno ulazi. Seda za sto. Toči veliku čašu viskija. Nabada tri ćevapa na čačalicu. Govori punim ustima.)

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Draga moja, odlični ćevapi, odličan viski. Može govoriti ko šta hoće, ali nigde se ne živi bolje nego kod nas. Niko nema što Srbin imade. Nekima ni to nije do sta. Neprestano se bune. Traže dlake u jajetu. Doduše, ima tu nekih teškoća, ali ko ih nema. Nego, ideš li negde na doček Nove godine?

ANDRIJANA: Ne znam! Zar uopšte ima nešto iz van ove kuće?

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Ima još ponešto. Da, da... Ove nestašice vazduha baš su nezgodna stvar. Nikada čovek ne zna kada će ga put naneti kroz neki kraj u kome ne može da diše. Čula sam da nas od poverljive osobe da na Karaburmi do daljeg vazduha neće uopšte biti. Stanovnicima su podeljeni ronilački aparati i po 10 kilograma brašna. Ali samo onima koji glasaju za vladajuću partiju. Ostali su ionako agenti, izdajnici i plaćenici; neka idu na Zapad pa tamo neka dišu, a ne da troše naš srpski vazduh kojeg je sve manje... Nego, ovde kao da nešto smrdi, kao neka lešina, da izvineš.

ANDRIJANA: Zar je u ovoj zemlji miris leševa nešto čudno. Nego, koliko je sati?

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Ne, naravno, ništa to nije čudno, ali ovde se oseća sasvim blizu. (Gleda na sat) Draga moja, četvrt do ponoći.

ANDRIJANA: Baš je kasno.

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Ali ovo je najluđa noć. A ovde se oseća miris nekog leša.

ANDRIJANA: To je razumljivo. Velika Srbija je privremeno mala. A zna te kako je u

malim prostorima. Neprovetreno. Zagušljivo. Zbog međunarodne zavere granice su svedene na liniju Obrenovac-Ru šanj-Mali mokri lug-Grocka. Ali nije to naša poslednja reč. Ipak, sve naše mrtve smo privremeno premestili u otadžbinu, pa je velika gužva. Oni su tu, tik do nas i smrde.

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Dabome, o mrtvima sve najbolje. Za mrtve ništa nije dovoljno dobro. Ne znam da li si čula da je gospođa Pandurović, žena ministra trgovine, držala ljubavnika zatvorenog u šifonjeru u svom stanu. Kada su otišli na more zaboravila je da pusti sirotog čoveka, pa kad su se vratili, našli su njegov leš. Siro mah je umro od gladi i žeđi...

ANDRIJANA: Sva šta, ja sam čula da je umro od leukemije.

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Koješta, to je zvanična verzija.

ANDRIJANA: Šta drugo očekivati od Pandurovića...

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Da, ološ jedan. Uopšte mi nije jasno kako se vinuo tako visoko. Uopšte nije čovek iz naroda. Nego... Kao da ovde nešto smrdi...

ANDRIJANA: Nemoj se uznemiravati. To je leš mog ljubavnika u šifonjeru.

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Ha, ha... Baš dobar vic! Ha, ha... Je li i on umro od leukemije?

ANDRIJANA: Ne, skončao je od gladi i žeđi.

GĐA RISTIVOJEVIĆ: No, šalu na stranu, dobronamerno ti kažem: ovde nešto smrducka.

ANDRIJANA (Pride Ristivojevički i stavi joj dlan ispred usta): Duni!

GĐA RISTIVOJEVIĆ (Duva): Pazi, majku mu. Mogla sam i misliti. To je od vazduha. Kod nas na Senjaku vazduh je uvezen iz Bugarske. Očajnog je kvaliteta, draga moja. Vazduh sa sela. Strava jedna. Udisala sam ga juče ceo dan. Ceo Senjak zaudara na štalu.

ANDRIJANA: Strašno. Ponekad zažalim za starim dobrim vremenima... Bilo je više prostora. I više vazduha. A sad, da bi čovek otišao na doček Nove godine mora da izvadi vizu u nekoj ambasadi. Kud god se okreneš - inostranstvo.

GĐA RISTIVOJEVIĆ: To je samo privremeno. Trenutne teškoće.

ANDRIJANA: Naravno.

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Ali... Ovde ipak nešto smrdi, ne na štalu, na nešto drugo...

ANDRIJANA: Vidim da si ekspert za smrad. Šta smrdi po tvome?

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Bogami, neki leš. To se neće svideti predsedniku Saveta kada dođe na veridbenu svečanost.

ANDRIJANA: Otkuda ti znaš da predsednik Saveta dolazi? To je strogo čuvana tajna.

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Kako - otkud znam? Pa ja sam predsednica komisije za predsednikove posete. Gde god on treba da ide, pre njega odlazim ja da proverim da li je sve u redu.

ANDRIJANA: Ako je tako, odoh da vidim šta to smrdi. Kao što znaš, granica sa Hrvatskom je tu blizu. A Hrvati, već kakvi su, nezakopavaju leševe svojih građana ubijenih u pokušajima da prebegnu na našu slobodnu teritoriju. Verovatno je to u pitanju. Ti se raskomoti i slobodno proveravaj da li je sve u redu. (Andrijana izlazi. Gđa Ristivojević pojačava tempo jedenja čevapa i ispijanja viskija. Istovremeno, onako punih usta, znatiželjno obilazi dnevni boravak, zaviruje po fiokama, na kraju otvara vrata plakara. Na nju se sunovraća leš Andrijaninog ljubavnika i oni padaju. Nađu se na podu u veoma kompromitujućoj pozi. Gđa Ristivojević za sada ne zna da je ljubavnik mrtav...)

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Kako te nije sramota, bitango jedna. Ja sam časna žena. Ne možeš sa mnom tako. Ali ja sam slaba žena. Oh, oh, hajde, ali brzo, ona kurva samo što

nije došla. Oh, oh, oh... Ti si neki šonja. Kao i svi. (Opipava ga) Uh, ovaj je mrtav. Tako znači, sad znamo odakle dopire smrad. Uh, uh, zašto se mrtvaci ne kupaju. Ovo je strašno. Da naletim na mrtvacu - eto kakve sam ja sreće. (Nekako se iskobelja iz mrtvačevog zagrljaja. U tom se začuje žamor pred vratima. Gđa Ristivojević u panici ugura leš u plakar, ali je inercija ponese, pa i ona uđe unutra, a vrata se zalupe. Istovremeno, iz svog plakara izlazi ljubavnik, a kućna pomoćnica uvodi u sobu državnog biskupa Trtomirovića koji je odeven sinkretistički: preko hrišćanske mantije nosi budistički plašt, a na glavi fes i čalmu kakve nose hodže.)

BISKUP (Ljubavniku): O, dobar dan gospodine Panajotoviću. Nadam se da vas ne uznemiravam. Kako poslovi? Ne znam da li ste obavešteni, imam zakazan susret sa vašom šarmantnom gospođom. U vezi sa izgradnjom novog hrama, znate. Gospođa je obećala prilog. Ništa naročito. Čista simbolika. Tek koliko da se da primer ostalima. Ništa se ne sekirajte: prilog ćemo vratiti s kamatom. Znate kako je, svetina neće ništa da da dok to ne učini elita. Dakle, nekih 10000 maraka, oročeno na šest meseci, to će vam doneti 14000 maraka čisto. Kako kaže druga zapovest naše nove religije: čist račun duga ljubav.

LJUBAVNIK (Pretvara se da je Panajotović): Sedite, oče...

BISKUP: Nisam vam ja otac.

LJUBAVNIK: Pardon, sedite biskupe, poslužite se, poslovni razgovori se bolje vode kada je stomak pun.

BISKUP: Apsolutno! Kada je stomak pun, puna je i duša. Oho ho, dobri ćevapi, original viski. Poslužiću se malo.

LJUBAVNIK: Moja žena će naravno dati prilog. To je patriotska dužnost. Ali interesuje me jedna stvar. Govorka se da se novac od priloga za novi hram koristi za kupovinu marmelade za doručak vojske. Ima li u tome istine?

BISKUP: Naravno! Vama to mogu reći jer ste visoki funkcioner naše vladajuće partije. Jednoga dana će se i hram sa graditi. Sasvim sigurno. Ali nema žurbe. Bogu je, uostalom, milo što se te pare koriste za humanu namenu. Možda mu je to milije od nekakve betonske zgrade. U svakom slučaju, novčani tokovi i božji putevi su nedokučivi...

LJUBAVNIK: Na tim putevima se nađe koja crkavica i za vas?

BISKUP (Šeretski): Ovde, onde, neki sitniš za crne dane.

LJUBAVNIK: Znate, biskupe, ja pojma nemam o religiji. Da budem otvoren: ja sam ateista. Levičar. Zagovornik socijalne pravde i humanih ideja. Zatočenik cvetnih livada i zavejanih polja. I nadasve crvenih barjaka. Mi u načelu tolerišemo religiju, delom zbog priloga, a delom zbog inostrane javnosti. Inače, u Boga ne verujem. Ali, sećam se iz detinjstva da su sveštenici ovde nosili drugačije odežde. I, ako dobro pamtim, imali su i brade i krstove. Izgleda da je došlo do neke promene.

BISKUP (Punih usta): Da, da... Imate isuviše obaveza. Ko bi se još baktao sa religijom. Naravno, ima nekih promena. Mi smo multikonfesionalna zajednica, pa je Vrhovni savet odbrane zaključio da nije dobro da jedan narod ima tri religije i tako smo ih spojili u jednu. Bar smo se rešili verskih netrpeljivosti. Bog ionako ne postoji. Pa kad već ne postoji, bolje je da ne postoji jedan Bog nego da ne postoje tri Boga. Racionalizacija.

LJUBAVNIK: A šta je bilo sa pravoslavnim sveštenicima i monasima?

BISKUP: Ah, još ih ima. Ali sada su svi u inostranstvu. U dijaspori.

LJUBAVNIK: E pa dobro. Ako je moja žena rekla da će dati 10000 maraka, ja ću biti široke ruke: Neka bude svih 100.000 maraka. I to nepovratno. Rećiće te da je to moja

volja. Ali morate mi učiniti uslugu...

BISKUP: Svakako, dragi gospodine Panajotoviću, svakako. Samo recite.

LJUBAVNIK (Priđe bliže biskupu) Stvar je delikatna: moja žena ima ljubavnika...

BISKUP: Ha, ha, šta tu ima delikatno! Sve žene imaju ljubavnike i niko oko toga ne pravi pitanje. Je li ovde levica na vlasti ili nije? Evo, i ja imam ljubavnika i vidite dokle sam dogurao: glavni državni biskup.

LJUBAVNIK: Polako! Njen ljubavnik je zapovednik prestoničke policije. Jako je zaljubljen. Sve vreme provodi ovde, u plakaru, piše pesme, pije, uopšte ne ide na posao, pa se akcija borbe protiv kriminala ne odvija po planu. Sve je više kriminalaca. Svugde ih ima. I sada, moju ženu zbog to ga grize sa vest. Da stvar bude gora, neki dan su provalnici upali i u našu kuću i odneli 50 kilograma zlatnog nakita. Miraz naše ćerke. Shvatate, Andrijana je uznemirena. Htela bi da prekine tu vezu i da zapovednika policije vrati na posao...

BISKUP: Razumem njenu uznemirenost, ali šta ja tu mogu učiniti?

LJUBAVNIK: Puno toga. Odlučila je da njen novi ljubavnik bude te vi.

BISKUP: Ne moguće! Ja već imam ljubavnika.

LJUBAVNIK: Trtomiroviću, to je partijski zadatak!

BISKUP: Ako je tako, daću sve od sebe.

LJUBAVNIK: To sam očekivao. Sada ću vas ostaviti. Popijte piće. Zamezite. Andrijana samo što nije stigla.

BISKUP: Doviđenja, gospodine Panajotoviću! (Biskup ostaje sam sa viskijem i čevapčićima. Ali ne zadugo. Idilu kvari lupanje koje dopire iz plakara. I povi ci: „Upomoć!” i „Otvaraj!”)

BISKUP (Šapatom): Do đavola! Propao sam! To je zapovednik policije. Sve je čuo iz plakara. Sigurno je ljubomorani. Ubiće me. Bolje da bežim. Ali - gde da bežim? Velika Srbija je tako mala, a u inostranstvo ne mogu. Zbog međunarodne zavere funkcionerima vladajuće partije zabranjen je ulaz u sve zemlje. Nema mi druge, moram otvoriti, pa šta bude. (Biskup otvara vrata plakara; gđa Trtomirović pada na biskupa, biskup takođe pada, Trtomirović ka se nađe na biskupu u nedoličnoj pozi; uverivši se da je biskup živ - a kad su se već našli u nedoličnoj pozi - Trtomirovićka izvodi svoj erotski best of; biskup - budući labilna ličnost - prihvata i počinje svedena ljubavna igra tokom koje oba učesnika konzumiraju viski i čevape. Sve to uz zvuke evergreena „Rodiću ti sina, kralja kokaina”. Ali retki su i kratki trenuci sreće: u sobu upada Andrijana, a mrtvi ljubavnik iz plakara pada preko ljubavnog para.)

ANDRIJANA (Podboči se i gleda prizor) Sramota! Ovo moje oči nisu videle. Grupni seks sa mrtvacem. Možda je opozicija u pravu: ogrezli smo u dekadenciju i trulež. Od ove kurve to se moglo očekivati... U stvari... I od vas se moglo očekivati. Ne bacaj čevapčiće po mom tepihu, barabo jedna!

BISKUP (Skrušeno) Ša će te, gospođo, tako je to u vodviljima. Trebalo je da umesto ove gospođe budete vi, ali eto...

GDJA RISTIVOJEVIĆ: Ja sa ovim lešom nemam ništa. To je njen leš. Malopre sam nanjušila da smrdi. Biskupe, vi ste mi svedok. To je Andrijanin ljubavnik. Ja sam jedna poštena žena. Šta ako sam u mladosti bila pevačica! Juče mi je jedna gatara prorekla da ću se udati za američkog ambasadora.

BISKUP (Baci pogled na leš) Grešite, gospođo. Ovo nije ljubavnik gospođe Panajotović. Poznajem čoveka i uveravam vas da ovo nije on.

ANDRIJANA: Pojma nemam ko je ovo. Evo, biskup kaže da nije moj ljubavnik i tačka. Neću ulaziti u detalje. Nosi ovo (pokazuje na leš) sa sobom i ne ulazi mi više u kuću, kurvo matora.

BISKUP: Tako je! Marš napolje, kurvetino. I nosi ovog mrtvaca. (Ristivojevička nema kud. Uprti leš i krene prema izlazu. Andrijana je zaustavi.)

ANDRIJANA: Stani, vraćaj ćevapčiče. Sve do jednog. (Ristivojevička iz nedara vadi ćevapčiče, pregršt po pregršt i baca ih na sto, otprilike 120-130 komada. Uprti leš i zastane na vratima.)

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Da znaš, ćevapi ti ništa ne valjaju.

ANDRIJANA: Marš, fukaro. Marš napolje.

BISKUP: Gospođo, smirite se. Popijte malo viskija. Nemojte se uznemiravati. (Andrijana pojuri ka zidu na kome visi automatska puška, ali biskup je zaustavi.)

ANDRIJANA: Ma pustite me da ubijem kučku.

BISKUP: Ne вреди, draga gospođo. Puška koja u prvom činu visi na zidu može opaliti tek u trećem. Nema smisla.

ANDRIJANA: Eh, ti vodvilji. Eh, slatki život. Sve same konvencije i pravila. Ne može čovek da se opusti i da radi šta mu je volja ni jednog trenutka. Bolje je onima na Konjarniku. Možda nemaju vazduha, ali imaju slobodu. Pucaju kad hoće i ubijaju koga hoće. Ali, nobles se oblige!

BISKUP: Molim.

ANDRIJANA: To je na francuskom. Otmenost obavezuje. Uh, puca mi glava. Molim vas, budite džentlmen, skoknite do apoteke i kupite mi malo aspirina. Posle ćemo sestiti i razgovarati o mom prilogu za hram.

BISKUP: Na zapovest. A posle ćemo malo - opa cupa!

ANDRIJANA: Ovaj pop je baš simpatičan. (Biskup odlazi u kupovinu. Andrijana klone na kanabe. Uхвати se za glavu. Popije gutljaj viskija.) Dobar je ovaj slatki život, ne bih se menjala. (Ulazi kućna pomoćnica.)

KUĆNA POMOĆNICA: Stigao je inspektor Šolaja.

ANDRIJANA: Neka uđe!

ŠOLAJA (Već nakresan): Dobar dan želim. Na usluzi. Šta mogu učiniti za vas?

ANDRIJANA: Već je učinjeno, ali ne mari. Sedite, popijte neku. Založite se malo. Možda kasni je zatrebate.

ŠOLAJA: Je l' mogu da uvedem i mog prijatelja, đakona Firaunovića? Celo jutro pijemo zajedno, nema smisla da me čeka pred vratima.

ANDRIJANA: Naravno.

ŠOLAJA (Glasno): Firaunoviću, uđi. (Ulazi Firaunović. U masnoj mantiji.)

FIRAUNOVIĆ: Pomoz' Bog.

ANDRIJANA: Zdravo, zdravo. Sedite, poslužite se. Nego, vi ste sveštenik one druge crkve. One što je odvojena od države?

FIRAUNOVIĆ: Jesam.

ANDRIJANA: Pa, kako vam idu poslovi? Kako uopšte nešto može da funkcioniše ako je izvan države?

FIRAUNOVIĆ: Pravo da vam kažem: loše. Nema posla, to ti je.

ŠOLAJA: Pominjali su mi neki leš u policijskoj stanici. Gde je?

ANDRIJANA: Malo ste zakasnili. Otišao je.

ŠOLAJA (Zapisuje u notes) Leš po-be-gao-sa-me-sta-zlo-či-na... (Ulazi Andrijanina

ćerka, Žana, odevena u versaće, namirisana toliko da se oseća u poslednjim redovima gledališta.)

ANDRIJANA: Ovo je moja ćerka, Žana. Ona se uskoro udaje za sina našeg dragog predsednika Vrhovnog saveta. Dečko je zlatan. Ima džip, pejdžer, mobilni telefon i puno para. Svadba će bi ti uskoro.

ŽANA (Uvređeno): Ma ma, svadba je sutra.

ANDRIJANA: Potpuno sam to smetnula s uma. Naravno, svadba je sutra. Mladi hoće da otpočnu novi milenijum u braku.

ŠOLAJA: Gospođice, kao da ste mi odnekud pozna ti.

ŽANA: Možda ste videli moju sliku na naslovnoj strani „TV Revije”? Ne verujem da smo se sreli negde u gradu. Ja izlazim isključivo na ekskluzivna mesta u koja je ulaz dozvoljen samo mom dečku i meni. To su jako intimna i fina mesta. (Andrijani) Ma ma, pred vratima je jedan čovek. Zvoni već petnaest minuta. Zašto ne izađeš i ne otvoriš mu.

ANDRIJANA: Ja ne čujem zvono. (Šolaji i Firaunoviću) Čujete li vi?

ŠOLAJA, FIRAUNOVIĆ: Ne, ništa ne čujem... Ne... Zaista se ništa ne čuje.

ŽANA: Kod mene u sobi se lepo čuje. Pogledala sam na monitor. Stoji, pritiska levom rukom zvonice, a u desnoj drži koverat na kome piše “za gđu Alimpijević”.

ANDRIJANA: Dobro, otvoriću mu kasnije. Idi sad u plakar... Pardon, u svoju sobu.

(Žana odlazi) Ah, ta deca. Radije mi ispričajte neku pikanteriju. Ali ne onu verziju koja se može naći u crnim hronikama. Sve me to jako interesuje.

ŠOLAJA: Pa evo... Recimo, jutros u zoru je streljan čuveni plejboj Joakim Vitriol. Elem, pre nekih petnaest dana novine su objavile da je pronađen leš Joakima Vitrio la...

ANDRIJANA: Izvinite, ali rekli ste glupost. Kako je leš čoveka pronađen pre dve nedelje, a jutros ga streljali?

ŠOLAJA: Sami ste hteli pikanteriju. Stvar koju su crne hronike prećutale. Sve je počelo bezazleno. I ja sam za ubistvo saznao iz novina, kao i ostali. Moj šef je bio besan kao ris. Kako to da novinari saznaju ko je ubijen pre odeljenja za krvne delikte. Drao se na mene. Prebacivao mi da po ceo dan sedim u kafani. Da se ne angažujem dovoljno u borbi protiv kriminala. Inače, on se ne uznemirava mnogo kad se dogodi ubistvo. A i zašto bi. Smrt nismo ljudi. Kakve ima veze da li neko umre od infarkta ili od metka u potiljak. Ali Vitriol je bio važna, veoma važna ličnost. Imao je pejdžer, džip, mobilni telefon i trošio velike svote novca. Inače, ništa nije radio. Bio je veliki zavodnik. Među nama - veliki dripac. Ali sudbina je htela da taj slučaj zapadne meni, pa sam kupio paklicu lucky strikea, očistio pištolj i otišao da se nađem s Firaunovićem u kafe „Palisandr”. Tamo je, sticajem okolnosti, bio i vaš muž (tu ustane na čas) sa nekim poslovnim prijateljima. Evo... Ovako je to bilo. Sedeo sam leđima okrenut zidu i odjednom osetim strašan bol. Odmah sam znao, zigzauer M654. Neko mi je kroz zid pucao u leđa.

ANDRIJANA: Strašno, već se puca na policajce u po bela dana.

ŠOLAJA: I ja sam to pomislio u prvom momentu, ali ubrzo sam zaključio da me je pogodio zalutali metak.

FIRAUNOVIĆ: Sav sam premro.

ANDRIJANA: I onda?

ŠOLAJA: Onda sam perorezom izvadio zrno. Da mi se rana ne zagnoji. Odmah sam znao da je u pitanju Joakim Vitriol. Samo on ima zigzauer M654. Istrčim na ulicu. Vidim - iz jednog prozora preko puta izlazi oblačić dima od bezdimnog baruta. Tu ste, dakle, pomislim i jurnem tamo. Popenjem se na drugi sprat, provalim u sobu, kad u sobi -

Vitriol sa jednom crnkinjom. Odmah opalim i - cap - pravo u čelo...

ANDRIJANA: Vitriola?

ŠOLAJA: Ne, crnkinju. Vitriola sam uhapsio.

FIRAUNOVIĆ: Bolje da nisi. Samo si bedu natovario na vrat.

ŠOLAJA: Vala baš. Ima li smo puno problema, šta sa Vitriolom? Da ga pustimo, to nije dolazilo u obzir. Ispostavilo se da je Joakim Vitriol dao silne pare nekom nemačkom naučniku koji ga je klonirao. Tako je hteo da postigne besmrtnost. Kad bi jedan Vitriol ostario, zamenio bi ga mlađi i tako u nedogled. Ali pokazalo se da klon troši suviše para i da mu preuzima devojkę, pa ga je originalni Vitriol podmuklo ubio i bacio ga pod most. Računao je: sve će ubrzo prekriti zaborav i on će za nedelju-dve ponovo izaći u grad kao da se ništa nije dogodilo. Tako bi i bilo da se nije odao pucajući nasumice iz pištolja da bi impresionirao ljubavnicu. Dakle, šta raditi? Čovek koji je u stanju da ubije sopstvenog klona, u stanju je da uradi sve. Onda je komandir stanice policije došao na spasonosnu ideju. U zatvoru smo imali jednog osuđenika na smrt koji je čekao izvršenje kazne.

Pokazalo se da je čovek nevino osuđen, ali nismo imali kud: Nismo mogli tek tako da ga pustimo da ljudi ne bi izgubili poverenje u institucije sistema. E, onda je komandir lupio šakom o sto. Umesto nevino osuđenog streljali smo Vitriola i pravda je tako zadovoljena.

ANDRIJANA: Odlično! Baš ste to slikovito ispričali! Kao da sam sve to posmatrala.

Dragi Šolaja, vi ste rođeni glumac. (Šolaji je milo, ali odmahuje rukom stidljivo.) Ah, zvono, to je izgleda onaj čovek o kome mi je malopre Žana govorila. Znaćete, kuća je prilično prostrana i potrebno je izvesno vreme da zvuk dođe do vas. Idem da pogledam ko je to.

ŠOLAJA: Naravno, samo izvolite. (Andrijana odlazi do vrata i otvara ih. Njen treći, mrtvi ljubavnik koji u ruci drži kovertu, s treskom pada na pod.)

ANDRIJANA: Ju, šta je ovo? (Uzima koverat iz ruke ljubavnika.)

ŠOLAJA: Mrtvac se vratio na mesto zločina.

ANDRIJANA: Daleko bilo, došao je mrtav, vi ste svedoci. (Čita.) „Zdravo, draga, vratio sam se kući!” Gospode Bože! Ovo mora da je neki opozicionar.

ŠOLAJA: Očigledno. Mrtvo puvalo! Provokator! Smestićemo ga sad na ovu fotelju, pa ćemo videti. Moram da primetim jednu stvar: u poslednje vreme uklonio sam nekoliko leševa i uverio se da mrtvaci sve više postaju nedisciplinovani.

ANDRIJANA: Sačuvaj Bože, kako?

FIRAUNOVIĆ: Izgleda da se bliže poslednja vremena.

ŠOLAJA: Nije isključeno. Nekada se znalo: ako leš ostaviš u šumi na određeno mesto, on tu i ostane dok ne istrune. Znao se red. Međutim, nedavno sam ostavio jednog mrtvacu na vrhu planine, a on se posle dva dana pojavio u jednoj kafani i napravio strašan nered. Drugog sam, opet, bacio u Dunav, a on nekako isplivao i posle par meseci se obreo u Bratislavi gde je počeo da daje intervjuje i da tvrdi kako ovde nepostoji pravna država. Zato, draga gospodo, ne mogu preuzeti odgovornost za ovog ovde. Žao mi je, ali umoran sam od svega. Zovnite nekog drugog. Firaunoviću, idemo.

ANDRIJANA: Pa, kad je tako, onda doviđenja. Ali Firaunović neka ostane. Večeras je veridba. Treba nam pop.

ŠOLAJA: Zar vi niste ateisti?

ANDRIJANA: Ne, zaboga. Mi smo oportunisti. Vodimo računa o narodnim običajima. Firaunoviću, smestite se u plakar i čekajte te da vas pozovem. (Šolaja izlazi, a Firaunović ulazi u plakar. Andrijana uzdahne, pokuca na vrata plakara. Iz plakara izađe njena kćerka,

Žana.) Nesrećo, šta radiš tamo. Sutra se udaješ.

ŽANA: Mama, nemoj biti staromodna. Malo sam se zabavila. Ovde je jako dosadno. Nigde ne mogu da izlazim. Skadarlija je pod protektoratom Ujedinjenih nacija i tamo devojke iz boljih kuća ne mogu, a podzemni kafići sa građeni za mog verenika i mene su nesnosna i dosadna mesta.

ANDRIJANA: Gde je onaj razvratnik?

ŽANA: Misliš na svog ljubavnika? On je otišao preko, u Hrvatsku. Baš ga briga. Ima dvostruko državljanstvo.

ANDRIJANA: Nisam znala da odlazi na hrvatsku teritoriju. Gde ti je sestra?

ŽANA: Ona je gore, u svojoj sobi. Piše pesme.

ANDRIJANA: Jaoj meni, zar opet.

ŽANA: Opet.

ANDRIJANA: Ako Alimpije to sazna, potpuno će poludeti. Ne znam samo na koga se izmetnula. (U tom trenutku iz prav ca plakara za čuje se rafal.) Hrvati opet šenluče.

ŽANA: S pravom.

ANDRIJANA: Marš u plakar... Ne u plakar, marš u svoju sobu. Ja odoh da se istuširam. (Odlaze.)

DRUGI ČIN

(Poluta ma u dnevnom boravku. Mrtvi ljubavnik sedi na fotelji. U jednom od mnogih uglova dnevnog boravka stoji zapovednik prestoničke policije maskiran u svetiljku. Ulazi Alimpije Panajotović, prilazi stolu, poluglasno broji čevape)

ALIMPIJE: Jutros je bilo tačno 3545 komada. A sada - 1332. Nedostaje 2213. Što je mnogo, mnogo je. Ovde se previše ždere. Andrijana preteruje sa primanjem gostiju. Da vidi mo, bilo je sedam punih flaša po 4,5 litra, što da je tridesetjedan i po litar, a ostalo je oko pet litara. Mnogo, zaista mnogo. Moram porazgovarati sa Andrijanom. Ako ne zaboravim. Imam tako mnogo obaveza. Sigurno ću zaboraviti.

ZAPOVEDNIK: Druže Alimpije...

ALIMPIJE (Uplaši se, trgne) Ko je to?

ZAPOVEDNIK: To sam ja, zapovednik prestoničke policije.

ALIMPIJE: Uh, baš ste me uplašili. Uopšte vas nisam primetio. Otkad ste ovde?

ZAPOVEDNIK: Od pre tri dana.

ALIMPIJE: Onda sigurno znate ko je pojeo ovalike čevape i ko mi je popio viski.

ZAPOVEDNIK: Na žalost - ne znam. Ovde sam drugim povodom. Večeras je veridba vaše kćeri i sina predsednika Vrhovnog saveta odbrane, a bezbedonosna situacija je loša. Predsednik dolazi, a na ulicama je mnogo skitnica. Prema nekim podacima ima ih između 450 i 500 hiljada, ali mi se iz političkih razloga pretvaramo da ih je najviše nekoliko hiljada. Zahvaljujući budnosti i propagandi ubedili smo i skitnice da ih je zanemarivo malo. Nose strane zastave da bi zavarali tragove i da bi moji ljudi mislili da se sve to odvija na teritorijama okolnih država. I to im ponekad polazi za ru kom. Evo, pretprošle noći moji ljudi su otvorili vatru na jednu grupu sa bugarskim zastavama. Ispostavilo se da su to zaista Bugari i da su na teritoriji Bugarske, pa je izbio međunarodni skandal. Ko može u toj gužvi tačno odrediti gde završava Zvezdara, a gde počinje Bugarska. Zato smo prokopali tunel od predsednikove rezidencije do vaše kuće. Ali, zapadno krilo vaše kuće

je na granici sa Hrvatskom, pa je i to nezgodno. Moraćemo da zatvorimo granice...

ALIMPIJE: A prihod koji ubiram od tranzita...?

ZAPOVEDNIK: Biće refundiran.

ALIMPIJE: U tom slučaju može.

ZAPOVEDNIK: I u samoj vašoj kući nije baš najbolja bezbednosna situacija.

ALIMPIJE: Kako?

ZAPOVEDNIK: Evo, na primer, ovde na trosedu sedi jedan mrtav čovek.

ALIMPIJE: Pazi stvarno. Kako to da ga nisam primetio. I kako zna te da je mrtav?

ZAPOVEDNIK: Ne diše, modar je i strašno zaudara. Poznajete li ga?

ALIMPIJE: Decidirano - ne. Nikada ga u životu nisam video. Mora da je neki putnik iz tranzita koji je zalutao. Ali kako je umro?

MRTVI LJUBAVNIK: Umro sam od gladi i žeđi.

ZAPOVEDNIK: Pazi, on govori.

ALIMPIJE: Koješta, to su samo refleksi. Poznato je da mrtvacima još neko vreme posle smrti raste brada i da izvesno vreme za drže moć govora kako bi pozavršavali poslove. Ali on ne može ostati ovde. To je apsolutno isključeno. Možda to nije sasvim u redu, ali ovoga momenta ću ga izbaciti iz kuće. (Alimpije lupi dlanom o dlan. Pojavljuju se dvojica momaka.) Nosite ovog gospodina. Što dalje. Ostavite ga na klupi u nekom parku tako da izgleda da je pijan. I vrati te se odmah.

ZAPOVEDNIK: Pametna odluka.

ALIMPIJE: Nisam imao izbora. Uskoro treba da dođe predsednik Saveta. Večeras je veridba. Bez obzira koliko sam širokih pogleda i ma koliko uvažavao naše mrtve, ne mogu dozvoliti da se u takvim situacijama leševi motaju po kući.

ZAPOVEDNIK: Apsolutno se slažem sa vama. To je neka nova moda. Svi leševi hoće u Beograd, svi hoće slatki život, a naša vekovna groblja zvrje prazna. To nas je dovelo u ovu mučnu situaciju. Velika migracija mrtvacu. Pokupili svoje prnje, pa pravo u prestonicu. Kao da su zaboravili da je tamo gde se nalaze srpski grobovi i srpska zemlja. Hrvati videli da su grobovi prazni i zauzeli teritorije. U ratovima stalno dobijamo nove mrtve, a u miru ih olako gubimo. To tako više ne može.

ALIMPIJE: Da, da, baš neprijatna situacija. Ali, ja ih razumem, Beograd ipak nudi više mogućnosti za zabavu. Ali ovde nema mesta za sve. (Zapovedniku) Ja idem da se istuširam i obučem, a ti se raskomoti, pojedj nešto...

ZAPOVEDNIK: A ne, ne jedem na dužnosti. Samo ću promeniti mesto. Malo sam se umorio. Sakriću se u plakar, pa ću sedeći brinuti o bezbedonosnoj situaciji.

ALIMPIJE: Kako hoćeš.

BISKUP: O, gđine Panajotoviću, kako ste se vi promenili? Drugi čovek, malopre ste izgledali mnogo mlađi.

ALIMPIJE: O čemu vi to? I zar se u ovo doba dolazi čoveku u kuću. Vidite li da je četvrt do dvanaest.

BISKUP: Došao bih ranije, ali u apoteci je bila velika gužva, a lekova malo. Trebalo mi je neko vreme da se predstavim i da obezbedim aspirine za gospođu Panajotović. Ona, znate, ima strašnu glavobolju.

ALIMPIJE: I ja imam glavobolju. Dajte mi te aspirine. Jedva čekam da se ovaj milenijum završi. Još samo četvrt sata, pa će sve biti drugačije: cvetna polja, kompjuteri, pesme i igre, progres i puni džepovi para. Odoh da obučem svečano odelo. Slavlje samo što nije počelo. (Odlazi. Zapovednik policije se pretvara u lampu. Biskup odlazi u plakar. Ulazi

Andrijana.)

ANDRIJANA (Gleda automatsku pušku okačenu na zid) Gle, puška na zidu. Ako je puška okačena na zid u prvom činu, u trećem treba da opali. To nije dobar znak. Ne sećam se da sam ranije viđala tu pušku. Mora da ju je Alimpije okačio u čast predsednikovog dolaska. Da predsednik vidi da je ratnički raspoložen. I zaboga, ovo vreme zaista sporo protiče. Tek je četvrt do dvanaest. (Mrtvi ljubavnik otvara vrata plakara, uteturava u sobu i skljoka se u fotelju.)

ANDRIJANA: Opet ti?

MRTVI LJUBAVNIK: Hladno mi u parku.

ANDRIJANA: Ti si mrtav, shvati to. A svim mrtvacima je hladno. To je prirodno. Varaš se ako misliš da će ti ovde bi ti toplije. Jesam li rekla da više ne dolaziš. Alimpije, dolazi smesta. (Alimpije silazi u bade-mantilu. Narogušen. Mrtvi ljubavnik ćutke dodaje Andrijani list hartije.)

ALIMPIJE (Čita): „Ovim naređujem da se Obradović više ne isteruje na ulicu. Dok mu se ne nađe privremeni smeštaj, ima da boravi u kući u kojoj je nađen.” Potpis: predsednik Vrhovnog saveta. (Pauza) Ne razumem... Potpis nije falsifikovan. Kako može biti toliki demagog?

ANDRIJANA: Zato svi glasaju za njega. On brine o najugroženijim slojevima stanovništva.

ALIMPIJE: Ali mrtvima više ništa ne treba.

ANDRIJANA: Zato i brine o njima. Malo im treba.

ALIMPIJE: Pardon! Zar je moja kuća mala? Hajde, mogu da razumem da se s vreme na vreme pojavi poneki tvrdoglavi mrtvac koji neće da ide na groblje. Ne zameram mu, i ja najverovatnije neću hteti. Ali kako to da izabere jednu od najvećih i najluksuznijih kuća u gradu? To mi ne ide u glavu. Nikada nisam voleo neskromne ljude.

ANDRIJANA: I šta ćeš učiniti?

ALIMPIJE: Ne znam za sada. Idem u svoj kabinet da telefoniram, da se posavetujem sa prijateljima. Ti malo sedi sa Obradovićem, ponudi mu viski, popričaj s čovekom.

MRTVI LJUBAVNIK: Ja bih radije Dom perinjon.

ALIMPIJE: Ne može! Dom perinjon je rezervisan za predsednika. Popij viski. Odoh ja.

ANDRIJANA (Snishodljivo): Pa, kako si?

MRTVI LJUBAVNIK: Loše, da budem iskren. Raspadam se.

ANDRIJANA: Auuu, to je nezgodno. Odoh ja da pronađem viski.

MRTVI LJUBAVNIK: Jack Daniels, ako ima. (Tragajući za Jack Danielsom Andrijana otvori treća vrata plakara. Kroz njih panično izleti ambasador Ruske federacije.)

AMBASADOR RF: Gde je WC? Gde je WC? Nisam išao u WC dvadesetpet dana. Nje magu, nje mogu više. Ne mogu više da iz držim. Gde je WC?

ANDRIJANA (Pokazuje): Tamo. (Ambasador kao bez duše otrči u WC. Ne stigne do WC-a. Na pola puta uneredi se u pantalone. Hoće da propadne u zemlju.) Dešava se! Nemojte se uznemiravati. Niko neće osetiti. Ovaj ovde (pokazuje na mrtvog ljubavnika) ionako smrdi za trojicu. Da budem iskrena, i meni se to nekoliko puta dogodilo, iako sam završila fakultet i čak magistrirala. To pogađa sve društvene slojeve. Garantujem vam, nema čoveka kome se to nije dogodilo. Ali, ko ste vi uopšte? I otkuda u mom plakaru?

AMBASADOR RF: Vsevolod Ibrahimovič Gordi, ambasador Ruske federacije u vašem plakaru, pardon u Beogradu.

ANDRIJANA: Čast mi je. Ali kako ste se našli tamo?

AMBASADOR RF: Sa svim slučajno. Zbog glupog birokra te. Neće mi verovati.

ANDRIJANA: Naprotiv, znam kakva je to sorta.

AMBASADOR RF: Draga gospođo, imam sekretara koji pati od Lisjenove bolesti.

ANDRIJANA: Žao mi je.

AMBASADOR RF: Ničevo! Ništa strašno. Nije smrtonosna. Gotovo je neprimetna. Manifestuje se tako što oboleli permutuje brojke. Ništa drugo. I tako, Mićka, moj sekretar, jednog dana mi reče: ekselencijo, trinaestog decembra imate svečani prijem povodom venčanja ćerke gospodina Panajotovića i sina predsednika Vrhovnog saveta. Durak! I ja, naivna slovenska duša, trinaestog predveče potegnem na prijem i nepomišljajući da je Mićka imao napad Lisjenove bolesti i da je 31 pročitao kao 13. Išao sam podzemnim diplomatskim prolazom koji spaja Moskvu, našu ambasadu i vašu kuću... Što se prolaz izgradio, ne biste verovali! Kafići, neon, butici... pa sam tako zalutao u vaš plakar umesto u salon.

ANDRIJANA: I vi ste znači od trinaestog u plakaru.

AMBASADOR RF: Tačno. Koji je danas datum?

ANDRIJANA: Tridesetprvi decembar.

AMBASADOR RF: Baš zgodno. Taman na vreme. Ali, verujte mi, draga gospođo, vreme mi je prosto proletelo. Svratio sam malo do Hrvatske. Ja imam diplomatski pasoš, znate, pa nije bilo problema. Onda sam se vratio i upoznao jednu vašu divnu pesnikinju, Ana se zove. Ima li smo malu romansu tamo. Prava slovenska duša. Verujte mi.

ANDRIJANA (Više za sebe) Ana, kažete. Piše pesme! (Iz plakara izlazi biskup.)

BISKUP: Učinilo mi se da čujem vaš glas. Doneo sam aspirin, draga gospođo Panajotović. Malo kasnim, ali bila je strahovita gužva.

ANDRIJANA: Ništa, ništa, u stvari - sad mi je aspirin najpotreb niji. Dajte mi te aspirine. (Iz plakara izlazi ljubavnik. Oči samo što mu nisu iskočile. Drži se za gušu. Leže na pod) Šta je ovo? Jesam li ti rekla da ne izlaziš?

LJUBAVNIK (Sopće): Nestalo je vazduha. Neko je isključio vazduh.

ANDRIJANA: Hajde, udahni duboko i marš natrag u plakar. Racionalno troši to što udahneš. Ovde ne možeš ostati. I sam znaš. (Ljubavnik udahne duboko i ode u plakar.)

BISKUP: Ko je gospodin? Veoma mi je poznat.

ANDRIJANA: To je moj ljubavnik.

BISKUP: Isključeno. Vaš ljubavnik je veoma uvažena ličnost. Lično ga poznajem. Ovo svakako nije taj čovek. A sledeći vaš ljubavnik, po izričitom naređenju druga Alimpijevića, treba da budem ja.

ANDRIJANA: Sačuvaj Bože. Šta je vama? Mora da ste poludeli.

AMBASADOR RF: Lepo su nas učili da je religija opijum za narod.

BISKUP: Molim, tako mi je rečeno. Treba da budem vaš ljubavnik. I tačka.

ANDRIJANA: To može da naredi samo predsednik Saveta. Niko drugi. Marš u plakar.

MRTVI LJUBAVNIK: Stanite!

ANDRIJANA: Ti da ćutiš.

MRTVI LJUBAVNIK: Da ćutim! Možda bi bilo bolje da ćutim. Ali ipak ću reći. Zar nije čudno što je četvrt do dvanaest već jako, jako du go. Rekao bih dva dana.

ANDRIJANA: Gluposti. Ti si mrtav pa ti vreme sporo prolazi. I sad bi da i nama sporo prolazi. Zar ne, gospodine ambasadore?

AMBASADOR RF: Apsolutno, draga gospođo, otkad znam za sebe u ovo doba je dvanaest do četvrt... Odnosno, ponoć do petnaest minuta... Gospode, izgleda da me je

Mićka zarazio Lisjenovom bolešću. Počeo sam da permutujem.

BISKUP: Ma, ne obraćaj te pažnju. Poznato je da ne postoji zagrobni život. (U tom trenutku pojavljuje se Alimpije, sav izbezumljen, raspasan, razlabavljene kravate, u strašnom šoku.)

ALIMPIJE (Vapi): Vode.

ANDRIJANA: Šta se dogodilo?

ALIMPIJE: Strašno! Užasno!

ANDRIJANA: Pa šta?

ALIMPIJE: Umro je predsednik Vrhovnog saveta.

ANDRIJANA: Gluposti, to je verovatno strana propaganda. Ne mogu da verujem da si na to naseo.

ALIMPIJE: Nije propaganda. Na Zapadu još nisu ni saznali. Sad su mi javili iz njegovog kabineta.

ANDRIJANA: Ali, to je nemoguće. Takav čovek ne može umreti. Pogotovu ne naprasno. Možda te kušaju.

ALIMPIJE: Ma ne, javio mi je lično predsednik.

ANDRIJANA: Hvala Bogu.

ALIMPIJE: Da li si normalna? Šta to pri čaš?

ANDRIJANA: Savršeno sam normalna. Naravno, žao mi je što je predsednik Saveta umro, ali ta okolnost nam trenutno ide na ruku. U tom slučaju - veridba otpada, a to nam odgovara jer je Žana pobjegla sa učiteljem klavira. Sve vreme to hoću da ti kažem.

ALIMPIJE: Gluposti. Pa mi uopšte nemamo klavir u kući. A gde su pobjegli?

ANDRIJANA: Mislim u motel „Mali raj” na Ibarskoj magistrali. Nego, kako to da mi nemamo klavir, a da smo imali učitelja klavira?

ALIMPIJE: Moja ćerka pobjegla u Austriju sa nekim probisvetom. To je prvorazredan skandal. Ali zataškaćemo ga. Ako predsednik Saveta ne odustane od veridbe, tu je Ana. Bliznakinje su. Liče jedna na drugu toliko da ih ni ja ne razlikujem.

ANDRIJANA: Neće ni da čuje. Razgovarala sam sa njom. Hoće da se uda iz ljubavi. To si ti kriv. Kada sam ti govorila da joj ne daš da čita i da gleda filmove, popuštao si joj. Eno ti sad tvoja ljubimica, vodi je kod psihijatra!

ALIMPIJE: Ja ću razgovarati sa njom.

ANDRIJANA (Ironično): Ako te uopšte bude poznala. (Iz plakara izlazi zapovednik policije sa toki-vokijem na uhu)

ZAPOVEDNIK: Upravo su mi javili da je i zamenik predsednika Vrhovnog saveta umro. Zvao sam ministra policije, ali rekli su mi da je na samrti. Njegov zamenik je izvršio samoubistvo. Druže Panajotoviću, ne znam šta da mislim. Da li je u pitanju neka zavera?

ALIMPIJE: Sve je moguće. Moramo sačuvati prisustvo duha. Zovi načelnika generalštaba.

ZAPOVEDNIK: Zvao sam. Njegov posilni mi je rekao da je zapovednik otišao u obilazak ratišta i da će najverovatnije biti ubi jen.

ALIMPIJE: Loše vesti. Izgleda da je u pitanju promena politike, pa se diferenciraju. Nego, zapovedniče, imam problem. Ćerka mi je pobjegla sa učiteljem klavira. Stigli su čak do motela „Mali raj”, daleko na neprijateljskoj teritoriji, na Ibarskoj magistrali...

ZAPOVEDNIK: Znam. Znam sve šta se događa u vašoj kući. Nije to bio nikakav učitelj klavira. Taj ne zna da svira ni usnu harmoniku. Tu sam da bih brinuo o bezbednosti.

ALIMPIJE: Pa kako brineš? Vidiš li da mi je ćerka pobjegla? Sve jedno s kim. Kao da

sam ja lud pa da mislim da još uvek u Srbiji postoji neko ko ume da svira klavir. I da ima takvih idiota koji bi plaćali da nauče da sviraju.

ZAPOVEDNIK: Ja brinem o predsednikovoj bezbednosti. Ne o bezbednosti vaših ukućana.

ALIMPIJE: Naravno, predsednikova bezbednost je na prvom mestu. Možeš li šta učiniti da vratiš Žanu?

ZAPOVEDNIK: Videću šta mogu učiniti. (Zamisli se.) A zar nema te još jednu, čak istu takvu!

ALIMPIJE i ANDRIJANA (Unisono): Idiote! Vidi se da ne znaš šta je roditeljska ljubav!

ZAPOVEDNIK (Skrušeno vadi maramicu) Rastao sam bez oca i majke! Rodila me je poštena, ali siromašna prodavačica ljubavi... Zakrpljena ali čista...

ALIMPIJE: Ne počinji, poludeću! A kad već znaš više od mene o zbivanjima u mojoj kući ne bi bilo zgoreg da mi sad sve kažeš. Vidiš, vremena su teška i opasna. Moram znati sve pojedinosti. Ne smem dozvoliti da me događaji preteknu.

ZAPOVEDNIK: Evo, na primer, u ovom plakaru nalaze se državni biskup i jedan strani diplomata. Izađite!

BISKUP i BALTRUŠAITIS (Unisono): Ne smemo!

ZAPOVEDNIK: Zašto? Ovo je pravna država.

BISKUP i BALTRUŠAITIS (Unisono): Baš zato.

ZAPOVEDNIK: Izlazite, nema te izbora, to je naređenje. (Biskup i ljubavnik izlaze.)

ALIMPIJE: Šta ova dvojica ovde rade?

ZAPOVEDNIK: Pojma nemam.

ALIMPIJE: Pre minut rekao si da znaš sve šta se radi u mojoj kući.

ZAPOVEDNIK: Tačno. Ali otkud znam šta se radi po plakarima. Plakari su izvan mog delokru ga. Strogo uzev, oni su na hrvatskoj teritoriji. Za plakare je zadužen Obradović.

ALIMPIJE: Ko ti je taj?

ZAPOVEDNIK: Moj čovek u plakaru. Da ga pozovem?

ALIMPIJE: Neka, nemoj sad. (Obrati se ljubavniku I) Ko si ti? Šta ćeš u mom plakaru?

BALTRUŠAITIS: Dozvolite da se predstavim: Baltrušaitis. Prvi sekretar litvanske ambasade u Beogradu. Pre izvesnog vremena bio sam u vašoj kući na prijemu povodom vašeg nacionalnog praznika. Popio sam neku više, pa sam vrata plakara zamenio sa izlaznim vratima. Ušao sam tu i zaspao; posle sam bio mamuran. Znae kakvi su stanovi u Litvaniji, nije mi bilo neobično...

ALIMPIJE: Gluposti, pre nekoliko meseci prekinuli smo diplomatske odnose sa Litvanijom. Vi ste persona non grata. Zato se ovde može dobiti smrtna kazna.

BALTRUŠAITIS: Dragi gospodine, taj prijem bio je pre četiri godine, u vreme kada je vaša zemlja bila u veoma prijateljskim odnosima sa Litvanijom. Prema tome, ne preti mi nikakva opasnost. Možda mi je istekla viza, ali to je sve.

ALIMPIJE (Biskupu): A ti, otkuda ti u plakaru sa stranim državljaninom?

BISKUP: Ja sam došao kod gđe Alimpijević da tražim prilog za izgradnju državnog hrama, a vi ste mi naredili da budem njen ljubavnik. Gospođu je bolela glava, pa me je zamolila da odem po aspirin. Kad sam se vratio, gospođa je bila ljuta, pa me je poslala u plakar. Nisam stigao ni da vam zahvalim za stohiljada maraka koje ste mi velikodušno odredili kao prilog.

ALIMPIJE: Kakvih sto hiljada, čega sto hiljada? Je li ovaj čovek lud. (Kreće prema pušci na zidu) Sad ću da te ubijem.

BALTRUŠAITIS: Gospodine Panajotoviću, nemojte. Nije još treći čin.

ALIMPIJE: Dosta mi je tih demokratskih pravila. Samo zagorčavaju život. Ali, sad sam se ohladio. A ni treći čin nije daleko. Dosta mi je svega. Pašće krv.

ZAPOVEDNIK (Sa voki-tokijem na ušima) Upravo sam obavešten da je umro guverner narodne banke.

ALIMPIJE: Poltron! Sve sam poltron.

ZAPOVEDNIK (Sluša voki-toki, pobledi, požuti, promuca) Druže Alimpije, predsednik... Hoće da razgovara sa vama.

ALIMPIJE (Uzima aparat) Izvolite, druže predsedniče. Ne, ne, sve je u najboljem redu. Naravno, naravno, to ništa ne menja. Šta bi moglo promeniti. Pripreme su u toku.

Čekamo vas. Doviđenja, sve najbolje... (Klone) Andrijana, verid ba nije otkazana.

Predsednik kaže da nacionalna žalost i tako te stvari ne dolaze u obzir. Situacija zahteva da svi ostanemo na svojim dužnostima bez obzira na to ko je zdrav, ko bolestan, ko mrtav, a ko živ. Otadžbina iznad svega. (Zapovedniku) Nemoj tu stajati kao idiot. Učini nešto. Pronađi Žanu i dovedi je kako znaš. Predsednik dolazi, to si čuo.

ZAPOVEDNIK: To će ići malo teže. Žana i njen učitelj su dobili azil u „Malom raju”.

Ali ništa nije nemoguće. Zvaću inspektora Šolaju. Jedini on može nešto učiniti.

ALIMPIJE: Šta! Kako se usuđuješ? Ovo je puč!

ZAPOVEDNIK: Druže Alimpije, opet predsednik.

ALIMPIJE (Snishodljivo) Izvolite. Ne, ne, pogrešno ste čuli. Zar ja da maltretiram mrtvog čoveka? Daleko bilo, to je neka dezinformacija. Naprotiv, on mi je dragi gost.

Naravno, naravno, imaću to na umu. (Ljubavniku III) Izvinite, dragi gospodine, nisam se poneo baš najbolje, ali znate kako je, ima sva kakvih mrtvacu. Andrijana, posluži gospodina viskijem. (U tom trenutku ugleda ambasadora Ruske federacije, poskoči, raširi ruke, polete jedan drugom u zagrljaj) Voloda, daragoj, otkuda ti ovde?

AMBASADOR RF: Došao sam na veridbu.

ALIMPIJE: Ah, da, stari druže. Reci mi nešto, molim te...

AMBASADOR RF: Aljoša, maladjec, pitaj šta hoćeš.

ALIMPIJE: Radi li još „Dnjeprostraj”?

AMBASADOR RF: Da, naravno.

ALIMPIJE: Hvala Bogu. Tako sam i mislio. A „Donbas”?

AMBASADOR RF: Tako i tako, ali još radi.

ALIMPIJE: Je li Rusija još prva u svetu u proizvodnji čelika?

AMBASADOR RF: Još uvek. Rusija, pa tri mesta prazna, pa tek onda Amerika. A i tamo, u Pitsburgu, rade uglavnom Rusi.

ALIMPIJE: Da zapevamo jednu.

AMBASADOR RF: Da zapevamo. (Oupevaju prvu strofu „Kaljinke”. Onda počnu da se grle i na kraju zaplaču)

ALIMPIJE: Jedna je Rusija. Dok je Rusije biće i nas. Zapovedniče, da li si stupio u vezu sa Šolajom?

ZAPOVEDNIK: Naravno. Nalazi se na putu prema motelu „Mali raj”.

ALIMPIJE: Konačno jedna dobra vest.

ZAPOVEDNIK: Naravno. Ali svaka dobra vest sobom donosi i lošu vest.

ALIMPIJE: Da čujem.

ZAPOVEDNIK: Vaša ćerka je pobjegla sa čuvenim hohštaplerom Joakimom Vitriolom.

ANDRIJANA: Ja o j meni. Pa zar taj nije streljan?

ZAPOVEDNIK: Na žalost - nije. Trebalo je da ga streljaju umesto jednog nevino optuženog, ali je iskrsnuo nesporazum. Znae kako je na streljanjima: sve se to radi u zoru, ljudi neispavani, slabo se vidi, Vitriol se nekako provukao, a umesto njega je slučajno streljan predsednik najveće opozicione partije koji se nekim slučajem našao ispred streljačkog stroja.

ALIMPIJE: Baš nezgodno.

ZAPOVEDNIK: Naprotiv! Baš zgodno.

ALIMPIJE: Ne mogu da se složim. Da je ta baraba streljana, sada bi sve bilo drugačije. Žana bi bila ovde i veridba bi se obavila u najboljem redu.

ZAPOVEDNIK: Druže Alimpije, čemu žurba, streljaćemo i Vitriola, ima vremena.

ALIMPIJE: Nema mnogo vremena. Već je pet popodne.

ANDRIJANA: Već pet! Vreme je za moj popodnevni čaj. Marice, Marice! Posluži čaj. (Svi posedaju. Kućna pomoćnica donosi čaj.)

LJUBAVNIK III: Bljak. Kakav je ovo čaj. Nešto nedostaje.

ANDRIJANA: Šta nedostaje?

LJUBAVNIK III: Mleko od ptice.

ZAPOVEDNIK: Je l' može kurac od ovce?

ALIMPIJE: Nemoj tako...

LJUBAVNIK III (Pomirljivo) Može.

ZAPOVEDNIK (Glasno): Patrnogiću, izadi. (Ljubavnik I izlazi iz plakara.)

ALIMPIJE: Šta je sveta u mojim plakarima.

ZAPOVEDNIK: To je moj pomoćnik. Patrnogiću, daj malo onoga ovom gospodinu.

(Patrnoić vadi nešto nalik na burmuticu, otvara poklopac i nudi ljubavnika III.)

Ljubavnik sipa malo praha u čaj. Mljacka od zadovoljstva.)

ANDRIJANA: Je l' mogu ja da dobijem malo toga?

PATRNOGIĆ: U svako doba! Izvolite.

ALIMPIJE: E, samo ti je to falilo.

ZAPOVEDNIK: Uh, kako vreme danas sporo prolazi. A istovremeno se događa puno stvari. To stvara nervozu.

ALIMPIJE: Kraj milenijuma. Nije ostalo još mnogo vremena, pa sve ono što se nije dogodilo u XX veku žuri da se dogodi. Ko zna šta nas još čeka do ponoći i kakvih ćemo se čuda nagledati.

PATRNOGIĆ: Sva šta ćemo videti. Evo, na primer, malopre sam u plakaru video američkog ambasadora i njegovu suprugu.

ALIMPIJE: Ne mogu da verujem. Pa zašto ih nisi pozvao da uđu. Šta će ambasador u plakaru?

PATRNOGIĆ: Pojma nemam. Nisam mogao da ga pozovem jer ne govorim engleski. Uostalom, ja nisam domaćin. Nisam se osećao pozvanim. (Alimpije kao oparen skoči i otvori vrata plakara, naravno pogrešna, tamo se, na seksualnoj kameri nalazi njegova ćerka Ana sa nekim momkom. Alimpije brzo zalupi vrata i otvori sledeća. Na vratima stoji uparadeni američki ambasador sa svojom novom ženom - gđom Ristivojević.)

Andrijana pada u nesvest. Zapovednik i ljubavnik II priskaču i nastoje da je povrate.)

ALIMPIJE: Gospodine Džonson, izvolite, izvolite.

AMBASADOR: Sa zadovoljstvom. Eto, pošao sam na veridbu sina vašeg predsednika i vaše ljupke ćerke. Mislim da sam je video na trenutak, tamo u plakaru. Veridbe su jako lepa stvar. Eto, ja sam se juče i zaljubio i verio i venčao. Ali zbog uličnih demonstracija

ljudi koji brinu o mojoj bezbednosti nisu dozvolili da idem autom, pa su prokopali podzemni tunel od ambasade do vaše kuće.

ALIMPIJE: Najpre, dobro došli. Tu je so i hleb, ćevapčići, viski i kolači. Imamo čak i kurac od ovce. Poslužite se. Jako je lepo od vas što ste došli. Međutim, vi ste ovde odnedavno, pa još nepoznajete dovoljno mentalitet našeg gostoljubivog i ponosnog naroda. Zbog toga mislite da sav onaj svet na ulici zbog nečeg demonstrira. Daleko od toga, to su uglavnom skitnice. Ovde je nomadski duh još uvek jak. Ljude jednostavno ne drži mesto. Ne mogu da se skrase. (Andrijana dolazi k sebi. Popije gutljaj viskija. Prilazi novopečenoj gospođi Džonson.)

ANDRIJANA: Ništa mi nisi rekla.

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Nisam stigla. Draga, bila si jako neljubazna prema meni.

ALIMPIJE: E pa, gospođo, poslužite se, veridba je nepredviđeno počela nešto ranije, ali šta mari, nova je godina. Novi milenijum. U to ime, pijmo!

MAJKA: Hoću dom perinjon. To pokojnici nisu okušali...

LJUBAVNIK II (Američkom ambasadoru) Čestitam, gospodine Džonson. Ali prilično me je iznenadilo što vas vidim ovde. Mislio sam da odavno nemate diplomatske veze sa Srbijom.

AMBASADOR: Dragi gospodine, mi smo velesila i moramo da održavamo odnose sa svim zemljama. To što Srbija u ovom momentu ima površinu od nekih 250 kvadratnih kilometara, ne znači ništa. Geopolitička situacija je sada krajnje konfuzna. Svaki dan niču neke države. Šta više, mi u demokratičnosti idemo tako daleko da otvaramo svoja diplomatska predstavništva i u zemljama koje uopšte ne postoje. Naši interesi moraju biti zaštićeni na svakom mestu, a granica između stvarnog i fiktivnog je sve tanja. Evo, na primer, pre neki dan moj školski drug Tim Tejlor, postavljen je za izvanrednog i opunomoćenog ambasadora u Republici Gornjoj Trigonometriji koju su na Internetu osnovali neki dokoni profesori sa Harvarda. Pre neki dan ja sam išao da predam akreditivna pisma šefu sale. Pardon, predsedniku Republike motel „Mali raj”.

LJUBAVNIK II: Mnogo to ga se promenilo dok sam bio u plakaru... Pardon, u egzilu.

AMBASADOR: Izvinite, pamćenje me ne služi baš najbolje, zaboravio sam vaše cenjeno ime i titulu.

LJUBAVNIK II: Baltrušaitis, prvi sekretar litvanske ambasade.

AMBASADOR: Mislite - bivše litvanske ambasade?

LJUBAVNIK II: Ne razumem.

AMBASADOR: Očigledno niste dobro obavešteni. Litvanija se raspala na tri države: Gornju, Donju i Srednju Litvaniju. Kom regionu vi pripadate?

LJUBAVNIK II: Ja sam iz mešovitog braka, Gornjeg Litvanca i Donje Litvanke. Verovatno srednjem. Nadam se da su oni najumereniji.

AMBASADOR: Naprotiv, Pokret za samostalnost Srednje Litvanije je u stvari započeo rat. „Udruženje dece mešovitih brakova” je sve zakuvalo.

LJUBAVNIK III: Eto, sve sam pred video. Iako još nisam bio ni rođen, govorio sam majci da se ne uda za tog probisveta. Ne mogu da veru jem da je daleka budućnost već stigla.

ALIMPIJE (Pridruži se) Ako sam dobro čuo, vi ste istovremeno i ambasador u Republici motel "Mali raj"?

AMBASADOR: Dobro ste čuli.

ALIMPIJE: Kakva je tamo situacija? Da li je na snazi pravna država?

AMBASADOR: Pa, kako se uzme. Znete, motel "Mali raj" je trenutno u periodu tranzicije, ali stvari idu na bolje, iako postoji jedna opskurna nacionalistička grupa čiji je cilj stvaranje Velikog "Malog raja" koji bi prisajedinio okolne motele. Svoj ekspanzionizam temelje na činjenici da na parkinzi ma okolnih motela postoje grobovi kelnera koji su radili u "Malom raju". Sve su to takozvane dečje bolesti demokratskog društva. Ali mi činimo napore da se vlada na čijem je čelu izvesni Aprcović održi i da ostvari program demokratizacije.

ALIMPIJE: Ha, malo je država na Balkanskom ostrvu, kao što je Srbija, koje se mogu pohvaliti uzornom demokratijom, prosperitetom i dvocifrenom stopom privrednog rasta...

LJUBAVNIK III: Oprostite, ali imam jednu lektorsku primedbu. Vi govori te o Balkanskom ostrvu. Obična omaška. U pitanju je poluostrvo.

AMBASADOR: A ne, dragi moj, Balkan je već drugu godinu ostrvo. Dok ste vi bili u konfinaciji prokopan je kanal Nica-Konstanca, pa su sada Atlantski okean i Crno more povezani kanalom širokim 300 kilometara. Na mestu gde je nekada bila Mađarska sada plove brodovi i tankeri. Divan prizor, verujte mi.

LJUBAVNIK III: Pa dobro, gde je sada Mađarska?

ALIMPIJE: Ko ga briga gde je Mađarska.

AMBASADOR: Mađarska je sada na dnu kanala koji je dubok takođe 300 metara.

LJUBAVNIK III: A Mađari?

AMBASADOR: Mađari su tamo gde je Mađarska - na dnu kanala. U početku je bilo nekih protesta, ali činjenice su bile neporecive i svi su se na kraju pomirili sa postojećim stanjem stvari.

LJUBAVNIK III: O kakvim činjenicama govorite?

AMBASADOR: Dragi gospodine, na mestu koje je zauzimala Mađarska nekada je bilo Panonsko more. Pravedno je da tu opet bude more. Kanal je u to ime nazvan Panonski kanal i stvari su opet na svojim mestima.

LJUBAVNIK III: Novom svetskom poretku dobro ide, nema šta.

AMBASADOR: Ne žalimo se, ne žalimo se.

ALIMPIJE: Iz gradnja kanala donela je značajne geopolitičke promene. Srbija i okolne države sada su južne, prekomorske zemlje.

LJUBAVNIK III: Impresivno, nema šta.

AMBASADOR (Pokazuje na Ljubavnika II) Mo žda se va ram, ali imam utisak da je ovaj gospodin mrtav. Ni gospođa do njega ne izgleda najživlje. Znete da nisam najbolje upoznat sa komplikovanim običajima koji ovde vladaju. Da li to znači da vi ovde nove godine dočekujete u društvu svojih preminulih?

ALIMPIJE: Dobro zapažate. Ali to nije bio običaj. To je demokratska tekovina novijeg vremena. Naš predsednik zaključio je da je odnos živih prema mrtvima u sa vremenom svetu nedopustvo surov i da se prava preminulih krše na svakom koraku. Smrt je smrt, ali zar da zbog toga svoje bližnje zakopavamo u vlažne i ne udobne rupe. Neshvatljivo je koliko se ta srednjovekov na, mračnjačka praksa održala. Mi smo odlučili da je prekinemo.

LJUBAVNIK III: A kada?

ALIMPIJE: Ne znam tačno, na poslednjem kongresu. Dakle, mrtvi su izjednačeni sa živima. Imaju ista prava. Naročito pravo glasa. I mogu vam reći da je to naišlo na odličan prijem u krugovima pokojnika. Aktivisti „Helsinki Watcha” puni su reči pohvale. Žene u crnom su oduševljene. Planiraju da skinu crninu! Mislim da je to politički veoma

korektno.

AMBASADOR: Boga mi, impresivno. Ovo je lično mišljenje, ali ako nastavite u tom pravcu siguran sam da će Savet bezbednosti skinuti vašu zemlju sa liste imaginarnih država.

ALIMPIJE: Iskreno se nadam. (U tom trenutku s treskom se otvaraju vrata plakara i u sobu upada Šolaja vodeći za ruku Alimpijevu kći, Žanu. Iz ofa se čuju pucnji. Nekoliko metaka veoma lagano upada u sobu, jedan pogađa Andrijanu u dupe. Ona jaukne i padne na kolena držeći se za stražnjicu.)

ŠOLAJA (Zapovedniku): Druže zapovedniče, zadatak uspešno izvršen.

ZAPOVEDNIK: Odlično, Šolaja. Zaslužuješ na gradu. (Baci mu paklicu lucky strikea.)

ALIMPIJE (Žani): Marš u svoju sobu. Istuširaj se i doteraj. Nema mnogo vremena.

(Andrijani) Ti, nemoj da se dereš. Podnosi bol dostojanstveno. Hajde, nazdravimo, ništa se nije dogodilo. (Ambasadoru) Znate, mala je bila na času klavira. Skitnice su ih izgleda napale. Šta ćete, situacija je krajnje napeta.

ŠOLAJA (Andrijani): Gospođo, ostanite gde je ste. Sad ću vam izvaditi metak. (Prilazi Andrijani, zavlači joj ruku pod suknju, vadi jedno zрно, pa drugo, pa treće, pa sedmo... Uskoro je pored njih gomilica zrna pištolja)

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Draga moja, ti si izgleda bila često na meti. Puna si metaka.

ANDRIJANA (Kroz jauke): Uh, uh, u tvom dupetu bi se onda mogla naći balistička raketa.

ALIMPIJE (Gleda na sat): Tišina, izgleda da predsednik dolazi. (Svi začute i osluškuju. Zatamnjenje.)

TREĆI ČIN

(Prisutni stoje u stavu mir no. Predsednik ulazi u pratnji dvojice gorila. Kreće se veoma sporo na način kojim se mrtvaci i inače kreću. Zato vreme čuje se državna himna, „Rodiću ti sina, kralja kokaina”, instrumental, nešto usporena, sa fanfarama...)

PREDSEDNIK: Da još dišem, gadno bih se zadihao. Ali, hvala Bogu, ne dišem. Više mi ni vazduh ne treba. Pa, Alimpije Panajotoviću, čime ćeš me poslužiti. Ako ne dišem, ne znači da ne pijem.

ALIMPIJE: Odmah, predsedniče. Nisam u prvi mah znao šta mi je raditi. Šta su doktori odredili da smete, šta da ne smete. Čime mogu da vas poslužim?

PREDSEDNIK: U ovakvim prilikama se pije šampanjac. Dakle - dom perinjon.

MAJKA: Hoću i ja dom perinjon.

ALIMPIJE: Kuš, to je samo za predsednika.

PREDSEDNIK: Nemoj tako s majkom, Alimpije. Jedna je majka. I to istovremeno mrtva, i mrtva pijana, koliko vidim. Posluži i nju. Gde je mlada?

ALIMPIJE: Sprema se.

ANDRIJANA: Tek je došla s časa klavira.

PREDSEDNIK: Pa lepo. Gospodo, živeli. (Muk. Prisutni se zgledaju. Oklevaju samo tren.)

SVI: Živeli. (Iz ofa dopire žamor mase i povici „Bando žuta, sklanjaj nam se s puta”.)

PREDSEDNIK: Narodno veselje je, vidim, počelo. Neka se vesele. Ali ipak isključi ton, Alimpije. (Alimpije priđe tabli s prekidačima i isključi ton) Tako, sad je bolje. Narod kao narod, uvek je nezadovoljan. Naš pogotovo zato što ima duge slobodarske tradicije.

Nikad mu nije dosta slobode. Stalno hoće nešto više.

AMBASADOR: Čudno! Nisam stekao takav utisak. Na transparentima piše samo: HOĆEMO HLEBA I VIŠE VAZDUHA.

PRESEDNIK: Koješta. Vi koji toliko zlostavljate crnce ne bi trebalo da se mešate u unutrašnje stvari naše zemlje.

AMBASADOR: Ekselencijo, niste najbolje obavješteni. U Americi više nema crnaca.

PRESEDNIK: Morali su siroti da pobegnu glavom bez obzira.

AMBASADOR: Naprotiv, svi su na broju. Sve ih je više, ali su promeni li boju kože i postali belci. Ako se sećate, Majkl Džekson je prvi dao primer. Tako smo rasno pitanje rešili jednom za svagda.

PRESEDNIK: Vrlo američki. Veoma površno. Recite mi: Kada bi ovde nekim slučajem bilo gladnih, da li bih ja mogao rešiti taj problem tako da ih prefarbam u site?

AMBASADOR: Mislim da bi to išlo nešto teže.

PRESEDNIK: Gde je ta nevesta?

ANDRIJANA: Samo što nije došla.

PRESEDNIK: Hajde da obavimo tu veridbu, pa da se opustimo i dočekamo novi milenijum.

ALIMPIJE: Andrijana, idi gore i dovedi Žanu.

AMBASADOR (Ljubavniku III) Nečuveno, gospodine, zaista nečuveno. Mrtav, a neće da siđe sa vlasti. U redu, ima u istoriji sličnih primera ekstremnog vlastoljublja kada su pojedini vladari ostajali neko vreme na prestolu posle smrti. Ali on planira ekspanziju. Hoće da proširi svoju državu. Ne odustaje od ideje Velike Srbije koja bi se prostirala na prostorima između Sremske Mitrovice, Ljiga, Smederevske Palanke, čak dole do Batočine. Ne bi me iznenadilo da je umro samo da bi manipulisaio mrtvima. A njih je lako izmanipulisati. Mrtvi rado idu u rat jer nemaju šta da izgube. Veoma sam zabrinut za sudbinu Balkanskog ostrva.

LJUBAVNIK III: Da, ovi prostori nikako da se stabilizuju. Pokušalo se sa sankcijama na vazduh, ali bez nekih naročitih rezultata. Uostalom, sada će mrtvi ući u igru. Njih je mnogo više nego živih, a vazduh im uopšte ne treba.

AMBASADOR: Savet bezbednosti je u nedoumici: šta činiti? Redukovali smo im prostor - ništa. Smanjili uvoz vazduha na minimum - ništa. Bojim se da je jedino rešenje da im se ukine dotok vreme na. To je krajnji korak, ali bi će preduzet ako ne bude izbora.

PRESEDNIK: Gospodo, čuo sam vas. Sve što se u ovoj zemlji govori dođe do mojih ušiju. Znae, vaše cinične opaske su neumesne. Predrasude o mrtvima su veoma jake. Zašto bi, molim vas, smrt značila prekid aktivnosti? To je srednjovekovno gledište. Ali ta da su ljudi verovali u Boga i posmrtno dane su provodili u pasivnom čekanju Sudnjeg dana. Haj'te, molim vas, za par sati će XXI vek. Ne može to više tako. Površina planete je prenaseljena, svaka šuša bez ikakve istorije napravila je državu i širi se. U redu, to je viša sila. Ali mi smo star narod. Još u XIII veku, dok su vaši anglosaksonski preci jeli korenje, naši su preci, obučeni u svilu i kadifu, zlatnim kašikama jeli govna. Mi nastavljamo njihovu tradiciju. Imajte na umu da osim površine, ova planeta ima nešto i ispod površine. Došao je čas da svoju državu premestim u podzemlje gde nam vaše rakete neće moći ništa i gde vaš vazduh ne vredi ni pišiva boba...

ANDRIJANA (Vodi kćerku za ruku) Gospodine predsedniče, nevesta je tu.

PRESEDNIK (Baci pogled) Gospodo, nije to Žana, to je Ana.

ANDRIJANA: Eh, blizakinje. Ko bi ih razlikovao? Uostalom, kakva je razlika?

PRESEDNIK: Velika. Ova čita knjige i gleda filmove. Šta će mi takva snaha? Dovedite Žanu.

ANDRIJANA: Odmah.

PRESEDNIK: Da, gospodo, tako vam je to. Nema više ni razlike na površini ili ispod površine. Možda je dole čak manje zagađenje. A, bogme, naši građani su spremni da hrabro krenu u smrt za bolji život. Evo, na primer, naš dični biskup će vam to potvrditi. (Gorili) Mićo, daj biskupu kapsulu cijankalija.

BISKUP: Kako vi zapovedate. Ali ja bih ipak sačekao da dovršim izgradnju državnog hrama. Ljudi su puni predrasuda, još uvek popreko gledaju na mrtve. Pa ako može...

PRESEDNIK: Ne može. Popij tu kapsulu. Umri muški! (Biskup popije kapsulu. U hropcu padne na pod. Gicne nogom nekoliko puta i umiri se.) Eto, vidiš. nije mnogo bolelo. Ajd' sad na noge lagane pa na zadatke. (Biskup nepomičan. Alimpije mu lupka šamare, bez uspeha.)

ALIMPIJE: Ovaj je načisto mrtav.

PRESEDNIK: Mogao sam i pretpostaviti. Samo jake ličnosti mogu savladati smrt. Biskup ni za života nije vredeo bog zna šta. Ali ostavite ga. Možda će se pribрати i pridružiti nam se.

ANDRIJANA (Vodi kćer za ruku) Gospodine predsedniče, evo, Žana je spremna.

PRESEDNIK: Odlično, nevesta je jako lepa. Proglašavam da je veridba zaključena. Posle dočeka Nove godine, vodim je u moju rezidenciju. Radi svake sigurnosti. A sada, poslovni deo. Alimpije, koliki je miraz?

ALIMPIJE: Molim?

PRESEDNIK: Miraz, Alimpije, miraz.

ALIMPIJE: Mislio sam, družo predsedniče, da je miraz zaostao običaj iz prošlosti, pa nisam mislio o to me.

PRESEDNIK: Pogrešno, Alimpije. Mi moramo voditi računa o našim običajima jer su oni sama srž nacionalnog identiteta. Da ne dužim, mislim da ću veoma rado prihvatiti 10 miliona maraka. Plus posteljina i devojački dukati.

ALIMPIJE: Pa dobro. Ako je običaj, onda to dajem čista srca.

PRESEDNIK: Troškovi svadbenog ručka takođe će biti tvoji. Toliko što se posla tiče. A sada, hoću da ostvarim svoje pravo...

ALIMPIJE: Naravno. Samo koje?

PRESEDNIK: Pravo prve bračne noći, razume se.

ANDRIJANA: Ali vi... Vi...

PRESEDNIK: Šta ja? Jesi li ti nekada čitala Bodrijara?

ANDRIJANA: Nisam, hvala Bogu.

PRESEDNIK: Šta onda pričaš. Hajdemo, Žana, kod tebe u sobu da slušamo ploče. (Odlaze. Muk.)

AMBASADOR: Čisto varvarstvo.

LJUBAVNIK III: Sve se okrenulo naglavačke. Čak i nekrofilija, sada su mrtvaci ti koji zavode žive. Strašno.

ALIMPIJE: Gospodo, čemu to neraspoloženje. Nova je godina. Predsednik je otišao da razgleda sobu moje ćerke. Čisto lukavstvo. Sa njenog prozora puca pogled na kasarne na hrvatskoj teritoriji. Prebrojaće tenkove i vratiće se. Ne dopustimo da nas zatekne neraspložene. Kakva je ovo buka napolju. Zar ton nije isključen?

ZAPOVEDNIK (Drži voki-toki na uhu) Da, ali naš ton. Ovo je satelitski. Upravo mi

javlja da su se pokojnici sa Lešća i Novog groblja uselili u konforne grobove na Centralnom groblju. Isterani mrtvaci su se priključili skitnicama i demonstriraju protiv politike našeg predsednika.

ALIMPIJE: Ah, srpska nesloga. Pa zar uoči Nove godine?

ZAPOVEDNIK: Moramo organizovati miting podrške.

ALIMPIJE: Svakako.

AMBASADOR: Američki pokojnici će podržati demonstrante.

LJUBAVNIK III: I litvanski.

ALIMPIJE: Koješta. Litvanija uopšte nema pokojnika. Vi ste toliko nova nacija da još niko od vas nije stigao da umre. A američkim pokojnicima - svaka čast. O njima samo najbolje. (Silaze predsednik i Žana.)

PREDSEDNIK: Šta je, zašto ste takvi kao da je neko umro? Hajde, malo veselja neće škoditi. I znaš šta, Alimpije, ćerka ti je zaista dobra, pa sam odlučio da je uzmem za sebe. Mom sinu ćemo uvaliti onu mlađu, onu što mašta o ljubavi, čita knjige i potajno voli opozicionare. Pa nek se on bakće sa njom.

ALIMPIJE: Po čašćen sam. Drago mi je što ste mi lično vi zet.

PREDSEDNIK: Samo, ima tu jedna stvar.

ALIMPIJE: Recite.

PREDSEDNIK: Pošto sam ja mladoženja, miraz razumljivo mora biti veći. Znam da su vremena teška, pa neću bi ti pohlepan. Zadovoljiću se sa dvadesetpet miliona maraka, posteljina naravno, i ona tvoja kuća na grčkom ostrvu...

ALIMPIJE: Pa dobro, za takvu priliku ne žalim.

PREDSEDNIK: Zapovedniče, ispali jedan plotun u čast ovog velikog događaja. (Zapovednik izvadi hekler i ispali rafal u Baltrušaitisa. Baltrušaitis u agoniji, sa nevericom u očima, pada pored biskupa, koji ga onako mrtav mune u rebra.)

AMBASADOR: Čoveče, zašto ste to uradili?

ZAPOVEDNIK: Ne razumem. Samo sam ispalio počasnu salvu u čast predsednikove veridbe.

AMBASADOR: Ali pogodili ste čoveka.

ZAPOVEDNIK: Da ne propadnu meci. Tako sam obučen. Nema ne potrebnog šenlučenja. Uvek u meso. To je ovde pravilo. Kada na primer o državnim praznicima počasna baterija ispaljuje plotun, ona to čini bojevim granatama koje imaju ciljeve duboko u neprijateljskoj teritoriji. Mi smo ratnički narod.

PREDSEDNIK: Dobro, de, pogodio ga je. Mlad je on čovek, brzo će se oporaviti. Da ćemo mu državljanstvo i neku službu. Snaći će se već. (Majci) Je li tako, gospođo?

MAJKA: Kad sam ja ovako stara mogla, ne znam zašto ne bi i on.

PREDSEDNIK: Vidite. To je narodni duh. Nikada mi nećemo pokleknuti pred novim svetskim poretkom. Kakva je ovo buka, Alimpije?

ALIMPIJE: Protest pokojnika sa Centralnog groblja. Iselili ih ovi sa Lešća.

PREDSEDNIK: Pa šta. Ne može da se leži kako su to oni zamislili. Ovi sa Lešća su biološki jači i nacionalno svesniji. Revolucija jede svoju decu, ili tako nekako. Svi će dobiti smeštaj prema zaslugama i zalaganju.

AMBASADOR: Gospodo, napuštam ovaj skup. Ikonija, hajdemo.

GĐA RISTIVOJEVIĆ: Da ostanemo još malo. Sad će poslužiti ražnjiće.

AMBASADOR: Ražnjiće, e onda ostajemo.

ALIMPIJE: Tako treba! Otvarajte taj viski. Ima još dosta do Nove godine. Mogli bi smo

ovako lepo da sednemo, pa da nam inspektor Šolaja - koji je nezasluženo pao u senku - ispriča kako je spasao moju ćerku, predsednikovu verenicu, koju su međunarodni zaverenici kidnapovali i odveli na teritoriju Republike motel "Mali raj".

PREDSIEDNIK: Hajde, Šolaja. (I mrtvi i živi se skupljaju oko stola.)

ŠOLAJA: Evo, ovako je to bilo. Čim sam dobio naređenje, seo sam u džip sa oznakama UN i krenuo ka „Malom raju”. Lako sam prelazio preko graničnih prelaza jer su svi mislili da sam visoki komesar UN za izbeglice na koga, slučajno, veoma ličim. Čak su me nudili hlebom i solju, rakijom, ali ja se nisam zadržavao. Grabio sam napred.

PREDSIEDNIK: Ispravno.

ŠOLAJA: Međutim, trebalo je da grabim levo. U revnosti sam produžio napred i našao se nadomak Autonomne oblasti restoran „Tri brata”. Ali, na vreme sam zakočio. Dok sam išao u rikverc, policija iz „Tri brata” je pucala na mene. Pogodili su samo Firaunovića, što i nije neki gubitak jer on je epizodista, a takvi uvek ginu. Ali posle ih recikliraju. Vratim se, dakle, u rikverc i stignem u motel „Mali raj”.

ANDRIJANA: Kako je tamo?

ŠOLAJA: Ruku na srce, nije loše. Dobro im ide. Imaju vazduha 24 časa dnevno.

Prostitucija cveta. Sednem u restoran i naručim porciju ćevapčića. Probušim rupu na novinama i osmatram šta se događa. Vidim kelnera koji nosi na poslužavniku bocu jack danielsa i sok od pomorandže i odmah shvatim da je tu negde Vitriol. On uvek pije jack daniels. Brzo skočim, stignem stepeništem na drugi sprat pre lifta kojim je išao kelner, onesvestim kelnera, obučem njegovu bluzu i pokucam na vrata sobe 209. Kažem: stigao viski. A Vitriol kaže: Napred. Odmah s vrata, cap metak, pravo u glavu, zgrabim Žanu za ruku i nadamo se u beg...

ALIMPIJE: To je junak.

ŠOLAJA: Posle par kilometara vidim - za mnom potera.

PREDSIEDNIK: Sigurno agenti međunarodnog imperijali zma.

ŠOLAJA: Ne, kelneri. Nisam platio ćevapčiće. Nisam imao vremena. A i da sam imao, ne bi vredelo. Tamo je velika skupoća. Porcija ćevapčića košta koliko moje tri plate. Kelneri besni, seli u džipove i automobile, pucaju za nama. Opet pogode Firaunovića, ali on je već bio mrtav. I tako, jedva uteknemo ovde.

PREDSIEDNIK: Firaunoviću da se da odlikovanje.

AMBASADOR (Vadi mobilni telefon, nešto sluša) Žao mi je ražnjića, ali sada zaista moram da idem. Ikonija, idemo. (Odlaze.)

ALIMPIJE: Odoše.

PREDSIEDNIK: Neka idu. Nama je najbolje kada smo sami. Mi smo najstariji narod i sve je bilo sa nama u redu dok se nisu pojavili novi narodi i uneli nered na svet. Nikada ne smemo zaboraviti da smo mi u XIII veku, dok su njihovi velikaši rukama kidali pečenje od bivola, zlatnim kašikama je li govna, gospodo i drugo vi. I nastavićemo tako.

Ponosno! Dostojanstveno! Do pobeđe. Poklonimo se senima. (Alimpije raskriljuje zavesu na niši u kojoj se nalazi Titova bista sa svetlećim tamno crvenim očima i zapaljenim svećama ispred. Svi prilaze. Staju u stav mirno. Čute malo, poklone se.)

ALIMPIJE (Podiže čašu) U predsednikovo zdravlje. Nikad robom. Nećemo da budemo sluge novog svetskog poretka. Nećemo da slušamo naređenja Amerikanaca koji stravično muče svoje crnce, a ovamo isteruju mak na konac po Balkanskom ostrvu i po zemljama trećeg sveta. Ambasador kaže da u Americi više nema crnaca. Da su sad svi belci. To je varka za javnost. Jesu svi beli, ali tačno se zna koji je beac crnac i taj ima da zažali dan

kad se rodio.

PREDSIEDNIK: Ništa nam ne mogu. Ne treba nama njihov prostor. Ni vazduh. Zna li vi da naličje zemlje ima istu površinu koliko i lice? Dole ćemo se mi proširiti. Ima Srbija da bude do Japana.

ALIMPIJE: U to ime, pijmo. (Na zdravljaju i piju.)

ZAPOVEDNIK (Gleda na sat) Kuku, izgleda da su nam ukinuli vreme.

ALIMPIJE: Šta pričaš?

PREDSIEDNIK: Pazi, stvarno, minut do dvanaest, a kazaljke se ne pomeraju već satima.

ANDRIJANA: Ju, i kod mene.

ŠOLAJA: Ja nemam sat.

ALIMPIJE: Šta ćemo sad?

PREDSIEDNIK (Priđe mu, zagrlji ga) Ništa, brate, snaći ćemo se. Alimpije, ti si mi sad kao otac. Nemoj da podležeš panici. Šta će nam njihovo vreme? Kao da je to neko vreme. Američka posla. Trange-frange! Drži bure vodu dok majstori odu. Ti ćeš lepo još malo da polegneš i umreš, da se ubiješ ako ne ide drugačije, da mi se pridružiš, brate, i da agituješ da svi pomremo i da se tako mrtvi suprotstavimo novom svetskom poretku. Da gradimo našu zemlju s druge strane gde nam dušmani ne mogu ništa. Žana, dušo, hodi da zaigramo naše kolo. Muzika! (Kreće „Igrale se delije ispod zemlje Srbije”; svi, bilo mrtvi bilo živi, skaču i hvataju se u kolo. Otpadaju ruke i noge, klanjaju glave, ali muzika svira i kolo igra sve dok reditelj misli da je dosta.)

KRAJ